

ข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด

พ.ศ.2566

ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด เมื่อวันที่ 25 เดือนธันวาคม 2565 ได้ลงมติด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ ให้แก้ไขข้อบังคับ โดยยกเลิกข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด ทั้งหมดและให้ใช้ข้อความในข้อบังคับฉบับนี้แทน

ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด พ.ศ.2566”

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่น่าายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียน ให้ยกเลิกข้อความในข้อบังคับสหกรณ์ที่มีอยู่ก่อนข้อบังคับฉบับที่ใช้บังคับ นับแต่วันที่ข้อบังคับสหกรณ์ฉบับนี้มีผลบังคับใช้

หมวด 1

ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงาน

ข้อ 1 ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงาน

ชื่อ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด

PHAYAO TEACHER SAVING COOPERATIVE , LIMITED

ประเภท สหกรณ์ออมทรัพย์

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ เลขที่ 672 ถนนเชียงใหม่-นครสวรรค์ หมู่ที่ 3 ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ท้องที่ดำเนินงาน จังหวัดพะเยา

สหกรณ์อาจย้ายที่ตั้งสำนักงานได้ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นสมควร โดยแจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบและให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในการประชุมใหญ่คราวต่อไปด้วย

ข้อ 2 ตราของสหกรณ์ ตราของสหกรณ์มีรูปลักษณะ ดังนี้

เป็นรูปทรงกลม มีรูปกว๊านพะเยา

และชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด ดังรูป

หมวด 2

วัตถุประสงค์

ข้อ 3 วัตถุประสงค์ สหกรณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ด้วยการร่วมกันดำเนินธุรกิจในข้อต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สมาชิกสามารถสว่นส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร

(2) ส่งเสริมการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก

- (3) รับฝากเงินจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น
- (4) จัดหาทุนเพื่อกิจการของสหกรณ์
- (5) ให้เงินกู้แก่สมาชิก
- (6) ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ
- (7) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- (8) ออกตั๋วสัญญาใช้เงินหรือตราสารการเงินของสหกรณ์อื่น
- (9) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- (10) ซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- (11) ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (12) ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจ้างหรือรับจําหน่ายซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิก หรือของสมาชิก
- (13) จัดให้ได้มา ซื้อ ถูกรวมสิทธิ์หรือทรัพย์สินสิทธิ ครอบครอง กู้ ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่า หรือสิทธิการเช่าซื้อ จ้างหรือจําหน่าย ขายหรือจําหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน
- (14) ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวก หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์
- (15) ฝากหรือลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์
- (16) ฝากหรือลงทุนตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
- (17) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (18) ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมชนสหกรณ์และสหกรณ์อื่น เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
- (19) ดำเนินธุรกิจหรือกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

หมวด 3

ทุน

ข้อ 4 ที่มาของเงินทุน สหกรณ์อาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

- (1) ออกหุ้น
- (2) รับฝากเงินจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น
- (3) กู้ยืมเงิน ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน และหรือตราสารการเงินอย่างอื่น
- (4) สะสมทุนสำรองและหรือทุนอื่น ๆ
- (5) รับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้

ข้อ 5 การออกหุ้น สหกรณ์ออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวน มีมูลค่าหุ้นละสิบบาท

หุ้นสหกรณ์มี 2 ประเภท คือ หุ้นที่บังคับให้ถือทุกเดือน และหุ้นที่ถือและถอนได้

ข้อ 6 การถือหุ้น สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นและชำระค่าหุ้นเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนแรกที่เข้าเป็นสมาชิก ตามอัตราส่วนของจำนวนเงินได้รายเดือน ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

เงินได้รายเดือนตามวรรคหนึ่ง หมายถึง เงินเดือนและหรือเงินเพิ่มอื่นๆ หรือเงินที่จ่ายควบกับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ ซึ่งสมาชิกได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด และหมายถึงบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ซึ่งสมาชิกได้รับจากทางราชการด้วย

ถ้าสมาชิกประสงค์จะถือหุ้นรายเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ หรือจะขอซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดต้องแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ

สมาชิกจะโอนหุ้นที่บังคับให้ถือทุกเดือนให้ผู้อื่นไม่ได้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ 39 และจะถอนหุ้นที่บังคับให้ถือทุกเดือนในระหว่างที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ก็ไม่ได้ ยกเว้นหุ้นที่ถือและถอนได้ แต่หุ้นดังกล่าวต้องครบกำหนด 5 ปีนับแต่วันที่ซื้อหุ้น

อนึ่ง สมาชิกคนหนึ่ง ๆ จะถือหุ้นในสหกรณ์เกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดของสหกรณ์ไม่ได้

ข้อ 6/1 การจ่ายเงินค่าหุ้นบางส่วนระหว่างเป็นสมาชิก เมื่อสหกรณ์ได้ปิดบัญชีเป็นปัจจุบันและไม่มียอดขาดทุนสะสม สหกรณ์จึงจะจ่ายเงินค่าหุ้นบางส่วนให้แก่สมาชิกในระหว่างที่ยังเป็นสมาชิกได้

คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจในการจัดทำแผนและวงเงินการจ่ายเงินค่าหุ้นบางส่วนระหว่างเป็นสมาชิกในปีถัดไปเสนอต่อที่ประชุมใหญ่นุมัติ โดยให้คำนวณวงเงินการจ่ายในปีถัดไปจากการเปรียบเทียบทุนเรือนหุ้น 2 ปีทางบัญชีที่ผ่านมา ซึ่งให้จ่ายได้ไม่เกินยอดทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น

เมื่อที่ประชุมใหญ่นุมัติแผนการจ่ายเงินค่าหุ้นบางส่วนระหว่างเป็นสมาชิกแล้ว สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้นให้สมาชิกไม่เกินร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ ณ วันสิ้นปีทางบัญชีที่ผ่านมา

สมาชิกแต่ละรายจะได้รับคืนค่าหุ้นไม่เกินร้อยละ 75 ของมูลค่าหุ้นที่สมาชิกรายนั้นถืออยู่

ข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาการจ่ายเงินค่าหุ้น ลำดับการจ่าย และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 6/2 คุณสมบัติของสมาชิกที่สามารถรับคืนค่าหุ้นบางส่วน มีดังนี้

- (1) เป็นสมาชิก โดยไม่รวมสมาชิกสมทบ
- (2) ต้องพ้นจากงานประจำ
- (3) ไม่มีภาระผูกพันต่อสหกรณ์ทั้งในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน
- (4) ไม่เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาของสหกรณ์และสถาบันการเงินอื่น ๆ

ข้อ 7 การชำระค่าหุ้นรายเดือน การชำระเงินค่าหุ้นรายเดือนนั้น ให้ชำระโดยวิธีหักจากเงินได้รายเดือนของสมาชิกในวันจ่ายเงินได้รายเดือนประจำเดือนนั้นๆ ทุกเดือน

ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกจะนำค่าหุ้นหักกลบลบหนี้กับสหกรณ์ไม่ได้ และสมาชิกมีความรับผิดชอบเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังสงฆ์ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ

ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง สหกรณ์ไม่ต้องส่งเงินค่าหุ้นของสมาชิกเพื่อชำระหนี้ให้แก่
เจ้าหนี้

เมื่อสมาชิกมีคำขอเป็นหนังสือ และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าสมาชิกนั้นตกอยู่ใน
พฤติการณ์อันทำให้ไม่สามารถชำระเงินค่าหุ้นรายเดือนได้ โดยมีไข่เกิดขึ้นด้วยเจตนาอันไม่สุจริต ของตน
คณะกรรมการดำเนินการจะอนุญาตให้สมาชิกนั้นไม่ต้องชำระเงินค่าหุ้นรายเดือนชั่วคราวระยะเวลาตามที่คณะกรรมการ
ดำเนินการเห็นสมควรก็ได้

ข้อ 8 การงดชำระเงินค่าหุ้นรายเดือน สมาชิกที่ได้ชำระเงินค่าหุ้นไม่น้อยกว่า 150 เดือน หรือเป็นจำนวน
เงินไม่น้อยกว่า 150,000.-บาท และมีหนี้สินกับสหกรณ์ไม่เกินค่าหุ้นที่มีอยู่ รวมทั้งไม่เป็นผู้ค้ำประกันจะงดชำระเงินค่า
หุ้นรายเดือน หรือลดจำนวนการถือหุ้นรายเดือนลงก็ได้ โดยแจ้งความจำเป็นเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ
สมาชิกที่มีหนี้ต่อสหกรณ์เกินกว่าค่าหุ้นที่มีอยู่ จะงดส่งค่าหุ้นรายเดือนไม่ได้ แต่อาจจะลดส่งค่าหุ้นรายเดือน
ได้ โดยแจ้งความจำเป็นต่อคณะกรรมการ การลดส่งค่าหุ้นดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบสหกรณ์

ข้อ 9 การแจ้งยอดจำนวนหุ้น สหกรณ์จะแจ้งยอดจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือให้สมาชิกแต่ละคนทราบทุกสิ้นปี
ทางบัญชี

หมวด 4

การดำเนินงาน

ข้อ 10 การลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ การลงลายมือชื่อเพื่อให้มีผลผูกพันกับสหกรณ์ เว้นแต่จะได้กำหนดไว้
เป็นพิเศษตามข้อบังคับนี้ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(1) หนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ตลอดจนการเบิก หรือรับเงินกู้ การจำนองซึ่งสหกรณ์เป็นผู้จำนอง การ
ถอนเงินฝากของสหกรณ์ และในนิติกรรมอื่น ๆ จะต้องลงลายมือชื่อของประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ
หรือเลขานุการ หรือเหรัญญิก หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายกับผู้จัดการ หรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมเป็น
สองคน

(2) ใบรับเงิน และเอกสารทั้งปวง นอกจากที่กล่าวไว้ใน (1) ยกเว้นการรับฝากและการถอนเงินฝาก จะต้อง
ลงลายมือชื่อของผู้จัดการและหรือผู้ได้รับมอบหมาย

อนึ่ง ในหนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ใบสั่งจ่าย ใบรับเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน และตราสารการเงินของ
สหกรณ์นั้น ต้องประทับตราของสหกรณ์เป็นสำคัญด้วย

ข้อ 11 วงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกัน ที่ประชุมใหญ่อาจกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกันสำหรับ
ปีหนึ่ง ๆ ไว้ตามที่จำเป็นและสมควรแก่การดำเนินงาน วงเงินซึ่งกำหนดดังว่านี้ต้องได้รับความเห็นชอบจาก
นายทะเบียนสหกรณ์

ถ้าที่ประชุมใหญ่ยังมิได้กำหนด หรือนายทะเบียนสหกรณ์ยังมิได้ให้ความเห็นชอบวงเงินกู้ยืมหรือการค้ำ
ประกันสำหรับปีใด ก็ให้ใช้วงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกันสำหรับปีก่อนไปพลาง

ข้อ 12 การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน สหกรณ์อาจกู้ยืมเงิน หรือออกตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือตราสารการเงิน
หรือโดยวิธีอื่นใด สำหรับใช้เป็นทุนดำเนินงานหรือการอื่นใดตามวัตถุประสงค์ได้ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการ
เห็นสมควร ทั้งนี้ต้องอยู่ภายในวงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกันประจำปีตามข้อ 11

ข้อ 13 การรับฝากเงิน สหกรณ์อาจรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมพาณิชย์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ผู้รับฝากเงินหรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ตามระเบียบที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับฝาก ดอกเบี้ย การถอนเงินฝาก และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของสหกรณ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ 14 การให้เงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่

- (1) สมาชิกของสหกรณ์
- (2) สหกรณ์อื่น

การให้เงินกู้แก่สมาชิคนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ได้ตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

ข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้ เงินงวดชำระหนี้สำหรับเงินกู้และอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่นนั้น คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้เงินกู้ได้ต่อเมื่อสหกรณ์มีเงินทุนเหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิกแล้ว ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นซึ่งประสงค์จะขอกู้เงินจากสหกรณ์นี้ ต้องเสนอคำขอกู้เงินตามแบบและวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 15 ความมุ่งหมายแห่งเงินกู้ เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิก ไม่ว่าจะประเภทใดๆ จะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการดำเนินการสอดส่องและกวดขันการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตามความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น

ข้อ 16 ประเภทแห่งเงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกได้ตามประเภท ดังต่อไปนี้

- (1) เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุอันจำเป็นรีบด่วน และมีความประสงค์ขอกู้เงิน คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้เพื่อเหตุนั้นได้ตามระเบียบของสหกรณ์
- (2) เงินกู้สามัญ ในกรณีที่สมาชิกมีความประสงค์ขอกู้เงินสำหรับใช้จ่ายเงินเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ต่างๆ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิคนั้นได้ตามระเบียบของสหกรณ์
- (3) เงินกู้พิเศษ เมื่อสหกรณ์มีฐานะการเงินก้าวหน้าพอที่จะช่วยเหลือให้เงินกู้เพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคง หรือเพื่อการเคหะ หรือก่อประโยชน์งอกเงยแก่สมาชิกได้ คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิกได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้ขอกู้ ต้องระบุความมุ่งหมายแต่ละอย่างของเงินกู้ประเภทนี้ ตลอดจนเงื่อนไขและวิธีการ และต้องมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์
- (4) เงินกู้สวัสดิการ และโครงการพิเศษ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อสวัสดิการและสวัสดิภาพของสมาชิกตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นชอบ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาให้เงินกู้แก่สมาชิคนั้นได้ตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 17 ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทที่ให้แก่สมาชิกในอัตราตามที่กำหนดในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 18 การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจตรา ควบคุมให้เงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่กำหนดในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดบกพร่อง ผู้กู้จะต้องจัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเงินกู้ไม่ว่าประเภทใดๆ เป็นอันถึงกำหนดชำระคืนโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยในทันที โดยมีต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาที่ให้ไว้ และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

- (1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ ไม่ว่าจะเพราะเหตุใดๆ
- (2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าผู้กุนำเงินไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น
- (3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง และผู้กู้มิได้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- (4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ค้างชำระเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นเวลาถึงงวดติดต่อกัน

ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้เพราะเหตุใดๆ ตามวรรคสอง และไม่สามารถชำระหนี้หนี้โดยสิ้นเชิงได้ เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันให้ผู้ค้ำประกันชำระเป็นงวดรายเดือน จนครบจำนวนเงินตามที่ผู้กู้ได้ทำหนังสือกู้ไว้ให้ต่อสหกรณ์ก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนงวดสำหรับเงินกู้ประเภทนั้น ๆ

ข้อ 19 ความผูกพันของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน ผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกันต้องรับผูกพันว่า ถ้าตนประสงค์จะขอโอนหรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำตาม ข้อ 33 (3) จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สหกรณ์ทราบและจัดการชำระหนี้สินซึ่งตนมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้เสร็จสิ้นเสียก่อน เว้นแต่กรณีที่ยังคงเป็นสมาชิกอยู่ ตามข้อ 47

ข้อ 20 การฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์ เงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์และภายใต้กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์โดยคำนึงถึงความมั่นคง และประโยชน์สูงสุดที่สหกรณ์หรือสมาชิกจะได้รับ

ข้อ 21 การบัญชีและงบดุลของสหกรณ์ ให้สหกรณ์จัดทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และเก็บรักษาบัญชี พร้อมด้วยเอกสารการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์เป็นระยะเวลาตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

การบันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในวันเกิดเหตุขึ้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสดให้บันทึกการในสมุดบัญชีภายในสามวัน นับแต่วันที่มีเหตุอันจะต้องบันทึกการนั้นและการลงบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

เมื่อสิ้นปีทางบัญชีทุกปีให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีซึ่งต้องมีรายการตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

การเงินของสหกรณ์ การรับจ่ายและเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้จัดการ ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 22 ปีทางบัญชีสหกรณ์ ปีทางบัญชีของสหกรณ์ต้องมีระยะเวลาสิบสองเดือน โดยให้สิ้นสุด ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน ของทุกปี

ข้อ 23 การเสนองบดุลต่อที่ประชุมใหญ่ ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนองบการเงินประจำปี ซึ่งผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบและรับรองแล้วต่อที่ประชุมใหญ่สามัญ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่สามัญ ในคราวที่เสนองบการเงินประจำปีด้วย

ให้สหกรณ์ส่งสำเนางบการเงินประจำปีที่เสนอต่อที่ประชุมใหญ่นั้นไปยังสมาชิก และให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ก่อนวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ให้สหกรณ์ส่งสำเนารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์กับงบดุลไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

อนึ่ง ให้สหกรณ์เก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์กับงบการเงินประจำปี พร้อมทั้งข้อบังคับและกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้

ข้อ 24 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิ ได้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรตามความในวรรคหนึ่ง ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ดังต่อไปนี้

(1) เป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วให้แก่สมาชิกแต่ละคน ในอัตราไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคิดให้ตามส่วนแห่งระยะเวลาเป็นรายวัน อนึ่ง ถ้าสหกรณ์ถอนทุนรักษาระดับเงินปันผลตาม(4) ออกจ่ายเป็นเงินปันผลสำหรับปีใดด้วยจำนวนเงินปันผลทั้งสิ้นที่จ่ายสำหรับปีนั้น ต้องไม่เกินอัตราดังกล่าวด้วย

(2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนจำนวนรวมแห่งดอกเบี้ยเงินกู้ซึ่งสมาชิกได้ชำระแก่สหกรณ์ในระหว่างปี แต่สมาชิกที่ผิดนัดชำระเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยในปีใดมิให้ได้รับเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปี นั้น เว้นแต่นำเงินที่ผิดนัดชำระหนี้ขึ้นมาชำระจนครบถ้วนก่อนหรือภายในวันสิ้นปีบัญชีสหกรณ์

(3) เป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(4) เป็นทุนรักษาระดับเงินปันผลไม่เกินร้อยละสองแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันสิ้นปีนั้น

(5) เป็นทุนเพื่อการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิตามระเบียบของสหกรณ์

(6) เป็นทุนสาธารณประโยชน์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิตามระเบียบสหกรณ์

(7) เป็นทุนสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัวไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิตามระเบียบของสหกรณ์

(8) เป็นทุนเพื่อจัดตั้งสำนักงานหรือทุนอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สหกรณ์

(9) กำไรสุทธิส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ข้อ 25 ที่มีแห่งทุนสำรอง ทุนสำรองนั้นนอกจากจัดสรรจากกำไรสุทธิตามข้อ 24 แล้ว บรรดาเงินอุดหนุน หรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้แก่สหกรณ์ ถ้าผู้ยกให้มีได้ระบุว่าจะให้ใช้เพื่อการใดโดยเฉพาะ ก็ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

อนึ่ง จำนวนเงินที่สหกรณ์พึงจ่ายแก่บุคคลใดก็ตาม ถ้าไม่มีผู้ใดใช้สิทธิเรียกร้องจนพ้นกำหนดอายุความ ก็ให้จัดสรรเงินจำนวนนั้นเป็นทุนสำรอง

กำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเสนอแนะให้ที่ประชุมใหญ่จัดสรรตามข้อ 24 หากที่ประชุมใหญ่พิจารณาแล้วเห็นว่ารายการใดไม่สมควรจัดสรรหรือตัดจำนวนให้น้อยลงก็ดี ยอดเงินจำนวนดังกล่าวให้จัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ข้อ 26 สภาพแห่งทุนสำรอง ทุนสำรองย่อมเป็นของสหกรณ์โดยส่วนรวม สมาชิกจะแบ่งปันกันไม่ได้หรือจะเรียกร้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ไม่ได้

ทุนสำรองจะถอนได้ก็แต่เพื่อชดเชยการขาดทุนอันหากบังเกิดขึ้น หรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแยกจากสหกรณ์เดิม

ข้อ 27 ทะเบียน และบัญชี ให้สหกรณ์มีทะเบียนสมาชิก ทะเบียนหุ้น และทะเบียนอื่นๆ ตลอดจนสมุดรายงานการประชุม และบัญชีตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรให้มีขึ้น

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกหรือทะเบียนหุ้น ให้สหกรณ์แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สมาชิกอาจขอตรวจดูเอกสารดังกล่าวในวรรคก่อนได้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงาน แต่จะดูบัญชีหรือทะเบียนเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินกู้ของสมาชิกรายอื่นไม่ได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของสมาชิคนั้น และได้รับอนุญาตจากผู้จัดการก่อน

ข้อ 28 กฎหมาย ข้อบังคับ และเอกสารอื่น ๆ ให้สหกรณ์เก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์และงบการเงินประจำปี พร้อมทั้งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และข้อบังคับไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ 29 การสอบบัญชี บัญชีของสหกรณ์นั้น ต้องได้รับการตรวจสอบบัญชีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยผู้สอบบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง

ข้อ 30 การกำกับดูแลสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่หรือเชิญสมาชิกของสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ได้

ให้ผู้ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือ หรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติการตามสมควร

ข้อ 31 การส่งรายการหรือรายงาน ให้สหกรณ์ส่งรายการหรือรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมของสหกรณ์ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแล ตามแบบและระยะเวลาที่หน่วยงานนั้นกำหนด

หมวด 5

สมาชิก

ข้อ 32 สมาชิก สมาชิกสหกรณ์คือ

(1) ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสมาชิกสหกรณ์ และผู้ซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่ถือครบถ้วนแล้ว

(2) ผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับและได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่ถือครบถ้วนแล้ว

ข้อ 33 คุณสมบัติของสมาชิก สมาชิกมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

(3) ก. เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดพะเยา หรือสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา

ข. เป็นพนักงานเทศบาลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ในกองการศึกษาเทศบาล หรือทำการสอนหรือปฏิบัติงานในสถานศึกษาเทศบาลเมืองพะเยา หรือปฏิบัติงานกองคลังที่เกี่ยวกับการศึกษาการจ่ายเงิน หรือ

ค. เป็นข้าราชการบำนาญที่เบิกจากส่วนราชการ ใน ก หรือ ข หรือ

ง. เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างประจำของสหกรณ์ หรือ

จ. เป็นเจ้าหน้าที่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด หรือเจ้าหน้าที่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ศูนย์ประสานงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด และมีระยะเวลาทำงานในสมาคมหรือศูนย์ประสานงานนั้นต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 5 ปี

(4) เป็นผู้มีความประพฤติและนิสัยดีงาม

(5) มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน

ข้อ 34 การเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก ต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยต้องมีผู้บังคับบัญชาของผู้สมัครในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 5 คนหนึ่งรับรอง แต่ถ้าผู้สมัครเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 หรือหัวหน้าหน่วยงานตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไปก็ไม่ต้องมีผู้รับรอง

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณา ปรากฏว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ 33 ทั้งเป็นเป็นการสมควรแล้ว ก็รับเข้าเป็นสมาชิกได้แล้วเสนอเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่ให้ที่ประชุมใหญ่คราวถัดไปทราบ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่รับผู้สมัครด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม เมื่อผู้สมัครร้องขอก็ให้คณะกรรมการดำเนินการนำเรื่องเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด มติแห่งที่ประชุมใหญ่ให้รับเข้าเป็นสมาชิกในกรณีดังว่านี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

ข้อ 35 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้เข้าเป็นสมาชิกจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์คนละ 100 บาท เว้นแต่สมาชิกที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกแล้วประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกอีก ต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าในการสมัครครั้งที่ 2 ให้แก่สหกรณ์ คนละ 1,000.- บาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือเป็นรายได้ของสหกรณ์ และจะเรียกคืนไม่ได้

ข้อ 36 การได้สิทธิในฐานะสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องลงลายมือชื่อ ในทะเบียนสมาชิกกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ให้เสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้ว จึงจะถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

สิทธิของสมาชิก ดังนี้

- (1) เข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน
- (2) เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
- (3) เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือ ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
- (4) ได้รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์
- (5) สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

หน้าที่ของสมาชิก

- (1) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ มติและคำสั่งของสหกรณ์
- (2) เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- (4) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

ข้อ 37 การโอนสมาชิกระหว่างสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งย้ายโอนหรือเข้ามาสังกัดในหน่วยงานใหม่ และมีคุณสมบัติตามข้อ 33 (3) ถ้าสมาชิกนั้นมีความประสงค์จะให้โอนเงินค่าหุ้น เงินกู้ ที่มีอยู่ในสหกรณ์เดิมมายังสหกรณ์ที่ตนได้เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ ให้ยื่นความจำนงเป็นหนังสือขอโอนต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดให้สหกรณ์ดำเนินการโอนสมาชิกให้เสร็จสิ้นไป

การโอนเงินค่าหุ้น และการปฏิบัติเกี่ยวกับหนี้ที่มีอยู่ ในการโอนสมาชิกระหว่างสหกรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 38 การเปลี่ยนแปลงสถานภาพหรือภูมิลำเนา สมาชิกคนใดเปลี่ยนแปลงสถานภาพและหรือภูมิลำเนา ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ 39 การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ สมาชิกอาจทำเป็นหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนให้เป็นผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งตนมีอยู่ในสหกรณ์ในเมื่อตนถึงแก่กรรม โดยมอบให้สหกรณ์ถือไว้ก็ได้ หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังกล่าวนี้ให้ทำตามลักษณะพินัยกรรมโดยอนุโลม

ถ้าสมาชิกประสงค์จะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้กำหนดและมอบไว้กับสหกรณ์แล้ว ให้ทำเป็นหนังสือตามลักษณะดังกล่าวในวรรคหนึ่งมอบให้สหกรณ์ถือไว้แทนฉบับเดิม

เมื่อสมาชิกตาย สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนและดอกเบี้ยบรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนี้ ทั้งนี้ตามข้อกำหนดในข้อ 14 วรรคแรก และข้อ 46

ข้อ 40 การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใดๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) ถูกออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 33 (3) โดยมีความผิด
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 41 การลาออกจากสหกรณ์ สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินอยู่ในสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน อาจลาออกจากสหกรณ์ได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับแล้ว จึงอนุญาตให้ลาออกจากสหกรณ์ได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้คณะกรรมการอำนวยการ หรือประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือกรรมการ หรือผู้จัดการ สอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับก็ให้ถือว่าการลาออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคหนึ่งได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 42 การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก หรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า หรือไม่ถือหุ้นครั้งแรกตามข้อ 6
- (2) ขาดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนถึงงวดติดต่อกัน หรือขาดส่งรวมถึงสิบสองเดือน ทั้งนี้โดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ
- (3) นำเงินกู้ออกไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้
- (4) ไม่จัดการแก้ไขหลักประกัน สำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- (5) ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงงวด
- (6) ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนแก่สหกรณ์เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิกหรือเมื่อจะก่อภาระผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีภาระผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์อยู่แล้ว
- (7) จงใจฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติของสหกรณ์ หรือมีพฤติการณ์ใดๆ อันเป็นเหตุให้เชื่อได้ว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริตหรือแสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์ไม่ว่าโดยประการใดๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่าสมาชิกมีพฤติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวข้างต้นจริง และได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่อยู่ในที่ประชุมแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์มีสิทธิอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยให้ยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบมติของคณะกรรมการดำเนินการ คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด

ข้อ 43 การถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก

ข้อ 44 สมาชิกที่โอน หรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำโดยไม่มีความผิด สมาชิกที่โอนหรือย้ายออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 33(3) โดยไม่มีความผิด ถ้ามิได้ลาออกจากสหกรณ์ ให้ถือว่าคงเป็นสมาชิกอยู่ และจะงดชำระค่าหุ้นได้ก็ต่อเมื่อมีหนี้สินไม่เกินค่าหุ้น รวมทั้งไม่เป็นผู้ค้ำประกัน โดยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ และอาจกู้เงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 45 การจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ สหกรณ์จะจ่ายเงินจำนวนเงินให้ดังนี้

(1) ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 40(1),(2),(3) ให้สหกรณ์จ่ายเงินค่าหุ้น เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย และบรรดาเงินที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้สิทธิได้รับสำหรับเงินค่าหุ้นนั้น ผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายเงินทันที โดยไม่มีเงินปันผลและหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ยอดนั้นหรือจะเรียกให้จ่ายเงินหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออก โดยไม่มีเงินปันผลและหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ยอดนั้นก็ที่สุดแต่จะเลือก ในกรณีหลังนี้ สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้นให้หลังจากวันสิ้นปีทางบัญชี ส่วนเงินปันผลและเฉลี่ยคืนจะจ่ายให้หลังจากวันที่ที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีแล้ว

(2) ถ้าในปีใดจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องจ่ายเงิน เนื่องจากสมาชิกขาดจากสมาชิกภาพมีจำนวนเกินร้อยละสิบแห่งทุนเรือนหุ้นที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้รอการจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพรายถัดไปในปีนั้นจนกว่าจะถึงปีทางบัญชีใหม่ได้

(3) การจ่ายเงินฝากและดอกเบี้ยย สหกรณ์จะจ่ายเงินให้ตามระเบียบของสหกรณ์

(4) ในกรณีที่ขาดสมาชิกภาพตามข้อ 40(4) สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยยค้างจ่าย และบรรดาเงินที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

(5) ในกรณีที่ขาดสมาชิกภาพตามข้อ 40(5) และ (6) สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยยค้างจ่าย และบรรดาเงินที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์ คืนให้ภายในเวลาอันสมควรตามที่กำหนด

ข้อ 46 การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ ในการจ่ายเงินจำนวนเงินดังกล่าวในข้อ 45 นั้น ให้สหกรณ์หักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ออกก่อน

ข้อ 47 ความรับผิดชอบของสมาชิก สมาชิกต้องรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์จำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ

หมวด 6

สมาชิกสมทบ

ข้อ 48 สมาชิกสมทบ สหกรณ์อาจรับสมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้สมัครต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์จะใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นการประจำ

ข้อ 49 คุณสมบัติของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และมีความสะดวกที่จะดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์
- (2) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย
- (3) เป็นบิดา มารดา สามี ภรรยาหรือบุตรของสมาชิก
- (4) เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีงาม
- (5) เป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (6) มิได้เป็นสมาชิกหรือสมาชิกสมทบในสหกรณ์อื่น

ข้อ 50 วิธีรับสมัคร ผู้ประสงค์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยให้ยื่นพร้อมหลักฐานแสดงความสัมพันธ์กับสหกรณ์หรือสมาชิกตามข้อ 49 (3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้ สอบสวนพิจารณาเห็นว่า ผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ 49 ทั้งเห็นเป็นการสมควรแล้ว ก็ให้รับเข้าเป็น สมาชิกสมทบได้และต้องจัดให้ผู้สมัครได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่า หุ่นตามที่จะถือครบถ้วน

เมื่อสมาชิกสมทบได้ปฏิบัติตามวรรคก่อนแล้วย่อมได้สิทธิในฐานะสมาชิกสมทบ

ข้อ 51 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์คน ละ 100 บาท เว้นแต่สมาชิกสมทบที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกสมทบแล้วประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบอีก ต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์คนละ 1,000 บาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือว่าเป็นรายได้ของ สหกรณ์ จะเรียกคืนไม่ได้ไม่ว่าด้วยกรณีใดๆ

ข้อ 52 การถือหุ้น สมาชิกสมทบแต่ละรายจะต้องถือหุ้นในสหกรณ์อย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งใน ห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

การถือหุ้นแรกเข้า การชำระค่าหุ้น การแจ้งยอดจำนวนหุ้น และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามความในข้อบังคับหมวด 3 ว่าด้วยหุ้น โดยอนุโลม สำหรับการถือหุ้นเพิ่มให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 53 สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกสมทบ

(ก) สิทธิของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

- (1) รับเงินปันผลตามหุ้นได้ในอัตราเดียวกันกับสมาชิก
- (2) รับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจได้ในอัตราเดียวกันกับสมาชิก
- (3) ผากเงินกับสหกรณ์ได้ทั้งเงินฝากประเภทออมทรัพย์และประเภทประจำ
- (4) กู้เงินจากสหกรณ์ได้ตามระเบียบว่าด้วยเงินกู้สมาชิกสมทบแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่า

หุ้นและหรือเงินฝากที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์ ณ เวลานั้น

- (5) ได้รับสวัสดิการไม่เกินสมาชิกตามที่ระเบียบสหกรณ์กำหนด

(ข) หน้าที่ของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- (4) สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์
- (5) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

(ค) สมาชิกสมทบไม่ให้มีสิทธิในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) นับชื่อเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่
- (2) การออกเสียงในเรื่องใด ๆ
- (3) เป็นกรรมการดำเนินการ
- (4) กู้ยืมเงินเกินกว่าเงินฝากรวมกับหุ้นเรือนหุ้นของตนเอง

ข้อ 54 การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบบ่อยมาขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (3) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (4) ลาออกจากสหกรณ์ และได้รับอนุญาตแล้ว
- (5) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับข้อ 49
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

กรณีสมาชิกของสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ขาดจากสมาชิกสมทบตามข้อ 49 (3) ต้องขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ให้ถือว่าสมาชิกสมทบรายนั้นๆ ยังคงเป็นสมาชิกสมทบต่อไป

กรณีสมาชิกสมทบตามข้อบังคับเดิมของสหกรณ์ที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อ 49 (3) ให้ถือว่าสมาชิกสมทบรายนั้นๆ ยังคงเป็นสมาชิกสมทบต่อไป

ข้อ 55 การลาออกจากสหกรณ์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจขอลาออกจากสหกรณ์ได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้วจึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบอำนาจให้คณะกรรมการอำนวยการ หรือประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือผู้จัดการ สอบสวนพิจารณา หากเห็นเป็นการชอบด้วยข้อบังคับก็ให้ถือว่าลาออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคหนึ่งได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 56 การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกสมทบอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- (2) ไม่ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบ
- (3) ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์
- (4) แสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์หรือชวบนการสหกรณ์ไม่ว่าโดยประการใด ๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า สมาชิกสมทบบมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้นและได้ลงมติให้สมาชิกสมทบออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกสมทบนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 57 การเปลี่ยนแปลงชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบคนใดมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง ชื่อ สัญชาติและที่อยู่ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ 58 การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังว่านี้ให้ทำตามแบบที่สหกรณ์กำหนด

ถ้าสมาชิกสมทบประสงค์จะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ก็ต้องทำเป็นหนังสือตามแบบในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกสมทบตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบและสหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกสมทบผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เห็นที่พอใจของคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทของผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในข้อ 59 และข้อ 60

ให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคแรก ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สมาชิกสมทบตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนาบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกสมทบนั้นๆ ได้ถึงแก่ความตายไปประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาและอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวัน ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกสมทบได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ก็ดี เมื่อพ้นกำหนดอายุความที่องคมนตรีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น

ข้อ 59 การจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกสมทบที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 54 (1) (2) (4) นั้น สหกรณ์จะจ่ายคืนค่าหุ้นที่สมาชิกสมทบมีอยู่ในสหกรณ์ให้ก่อนค่าหุ้นของสมาชิกสมทบซึ่งออกเพราะเหตุอื่น พร้อมด้วยเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายคืนทันทีโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่อยู่ก่อนนั้น หรือจะเรียกให้จ่ายคืนหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่อยู่ก่อนที่ได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่อยู่ก่อนนั้นด้วยในเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้วก็ได้ สุดแต่จะเลือก ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้น สหกรณ์จะจ่ายคืนให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ถ้าในปีใด จำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพจะเกินร้อยละสิบแห่ง ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้รอการจ่ายคืนค่าหุ้นของสมาชิกสมทบที่ขาดจากสมาชิกภาพรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่

ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 54(3) สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 54 (5) (6) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้นเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาอันสมควรโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ปีที่อยู่ก่อนจากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกสมทบขอให้จ่ายค่าหุ้นภายหลังวันสิ้นปีทางบัญชีโดยขอรับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้นภายหลังที่ที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีก็ได้ ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ในกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมหรือมีแนวโน้มจะขาดทุนสะสม ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกสมทบที่พ้นจากสมาชิกภาพในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปี และให้คำนวณเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิกสมทบโดยนำทุนเรือนหุ้นทั้งหมดหักด้วยขาดทุนสะสมคงเหลือและหนี้สินทั้งสิ้นแล้วนำมาเฉลี่ยโดยใช้จำนวนหุ้นทั้งสิ้นเป็นฐานในการคำนวณ

เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อ ๆ ไป สหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปี และมูลค่าดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ จนกว่าสหกรณ์ไม่มียอดขาดทุนสะสม

ข้อ 60 การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบ ในการจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกสมทบตามข้อ 59 นั้น ให้สหกรณ์หักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบออกก่อน

ข้อ 61 การถอนชื่อสมาชิกสมทบออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกสมทบออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกสมทบรายนั้นออกจากทะเบียนสมาชิกสมทบ”

หมวด 7

การประชุมใหญ่

ข้อ 62 การประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนสหกรณ์เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ และมอบหมายการทั้งปวงให้แก่กรรมการดำเนินการ

การประชุมใหญ่สามัญครั้งต่อไป ให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมปีละหนึ่งครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 63 การประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่สหกรณ์เกิดการขาดทุนเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว คณะกรรมการดำเนินการต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้า แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือผู้แทนสมาชิก ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอเพื่อการใดการหนึ่งต่อคณะกรรมการดำเนินการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ และให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น ให้นายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

ข้อ 64 การประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก กรณีที่สมาชิกสหกรณ์มีสมาชิกเกินกว่า 4,000 คน ให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิกเท่านั้น

(1) การประชุมใหญ่ด้วยผู้แทนสมาชิก ในสถานการณ์ปกติให้ผู้แทนสมาชิกมาประชุมร่วมกัน ณ วัน เวลา และสถานที่ตามที่กำหนด

(2) กรณีไม่สามารถจัดการประชุมได้ตาม (1) เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข หรือศูนย์ควบคุมโรคติดต่อจังหวัด ให้สามารถจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

ข้อ 65 วิธีเลือกตั้ง จำนวน การดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ผู้แทนสมาชิก ให้กำหนดดังนี้

- (1) สมาชิกเท่านั้นมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนสมาชิก
- (2) วิธีการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก อาจกำหนดโดยตามลักษณะการแบ่งส่วนงานภายในของหน่วยงาน ต้นสังกัดของสมาชิก สภาพท้องที่ หรือตามกลุ่มของสมาชิก โดยให้มีการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกก่อนการประชุมใหญ่ ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
- (3) จำนวนผู้แทนของสมาชิก ให้ใช้อัตราส่วนจำนวนสมาชิกสิบคนต่อผู้แทนสมาชิกหนึ่งคน ถ้าเศษของจำนวนสมาชิกดังกล่าวเกินกึ่งหนึ่งให้เลือกตั้งผู้แทนสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน อนึ่ง จำนวนผู้แทนสมาชิก ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน และผู้ที่ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการให้ถือว่าเป็นผู้แทนสมาชิกโดยอนุโลม
- (4) การดำรงตำแหน่งผู้แทนสมาชิก ผู้แทนสมาชิกมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วัน ที่สหกรณ์ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้ง ถ้ายังไม่มีเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกใหม่ ก็ให้ผู้แทนสมาชิกคนเดิมอยู่ใน ตำแหน่งต่อไปพลางก่อน
- (5) หน้าที่ของผู้แทนสมาชิก เป็นผู้ติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์ สร้างความเข้าใจ ในการดำเนินงานและธุรกิจสหกรณ์ ตลอดจนการแก้ปัญหาระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์โดยยึดระเบียบ ข้อบังคับ มติ ประกาศ และกฎหมายต่าง ๆ ของสหกรณ์

ข้อ 66 การพ้นจากตำแหน่ง ผู้แทนสมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ลาออก
- (2) ออกตามวาระ
- (3) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (4) ย้ายหรือโอนไปต่างหน่วยงาน โรงเรียน

ข้อ 67 ตำแหน่งผู้แทนสมาชิกว่างก่อนถึงคราวออกตามวาระ ถ้าผู้แทนสมาชิกพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วย ประการใดๆ จนทำให้จำนวนผู้แทนสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยคน หรือไม่ถึงสามในสี่ของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด ให้สหกรณ์ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกให้ครบตามจำนวนที่ว่าง และให้ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ใน ตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

ข้อ 68 การแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่ เมื่อมีการประชุมใหญ่ทุกคราว ให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิก ผู้แทนสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้การประชุมนั้น เป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามสมควร ทั้งนี้ให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการเป็นผู้ลงชื่อในหนังสือนั้น และต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม และเจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบล่วงหน้าใน โอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทราบด้วย

ข้อ 69 องค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ในกรณีเป็นการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกต้องมี ผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็น องค์ประชุม

ข้อ 70 การนัดประชุมใหญ่ครั้งที่ 2 ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ถ้าสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่นัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมใหญ่อีกครั้งนี้อำนาจในการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมแล้วทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าสามสิบคน ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม เมื่อมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมมีจำนวนไม่ถึงที่จะเป็นองค์ประชุมตามที่กล่าวก็ให้งดประชุม

ข้อ 71 อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยกิจการทั้งปวงของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) รับทราบเรื่องรับสมาชิกเข้าใหม่และออกจากสหกรณ์ และการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก
- (2) วินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่งมิได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิก หรือสมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์
- (3) พิจารณาเลือกตั้ง หรือถอดถอนกรรมการดำเนินการทั้งคณะหรือบางคน และผู้ตรวจสอบกิจการ
- (4) รับทราบรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ของคณะกรรมการดำเนินการ และรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
- (5) พิจารณาอนุมัติงบดุลของสหกรณ์
- (6) พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
- (7) พิจารณากำหนดบำเหน็จและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ และกำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจบัญชีของผู้สอบบัญชี
- (8) พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชี เพื่อเสนอให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง
- (9) พิจารณากำหนดวงเงินซึ่งสหกรณ์อาจกู้ยืมหรือค้ำประกัน
- (10) พิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณประจำปีของสหกรณ์
- (11) พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหกรณ์
- (12) รับทราบเรื่องการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหรือชุมนุมสหกรณ์หรือองค์การอื่นที่สหกรณ์นี้เป็นสมาชิก และหรือถือหุ้นอยู่
- (13) พิจารณารหัสและปฏิบัติตามหนังสือของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
- (14) พิจารณากำหนดกรอบนโยบาย ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำให้คณะกรรมการดำเนินการนำไปพิจารณาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

หมวด 8

คณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 72 การเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่ง ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการไม่เกินสิบห้าคนซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการให้เลือกโดยวิธีเลือกประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งต้องระหว่างกันเองเป็นรองประธานกรรมการหนึ่งคนหรือหลายคน เลขานุการหนึ่งคน และอาจให้มีเหรัญญิกหนึ่งคน และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการหรือผู้ช่วยเหรัญญิกด้วยก็ได้ นอกนั้นเป็นกรรมการ

วิธีการสรรหาคณะกรรมการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่สหกรณ์กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่

ข้อ 73 ลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นกรรมการดำเนินการ ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการ

- (1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความลหุโทษ
- (2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (3) เคยให้ถูกพ้นจากตำแหน่งกรรมการ หรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดท้ายให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ตามมาตรา 22 (4) แห่ง พ.ร.บ.สหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562
- (4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการ เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
- (5) เป็นสมาชิกที่สหกรณ์ได้ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากสมาชิกดังกล่าว ทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายและคดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา
- (6) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการตามมาตรา 89/3 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.สหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562
- (7) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการในสหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา 89/3 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.สหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562
- (8) เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

สมาชิกซึ่งเคยผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงินหรือดอกเบี้ย ในระยะเวลาสองปีทางบัญชีถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่การผิดนัดนั้นมิได้เกิดจากการกระทำของตนเอง และหรือผู้ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำในสหกรณ์นี้ไม่มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ข้อ 73/1 นอกจากลักษณะต้องห้ามตามข้อ 73 แล้ว กรรมการและผู้จัดการของสหกรณ์ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(1) เคยถูกธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สั่งถอดถอนจากการเป็นกรรมการ ผู้จัดการผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของผู้ให้ บริการทางการเงินซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานดังกล่าว เว้นแต่จะพ้นระยะเวลาที่กำหนดห้ามดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้วหรือได้รับการยกเว้นจากหน่วยงานกำกับดูแล แล้วแต่กรณี

(2) มีหรือเคยมีส่วนร่วมในการประกอบธุรกิจหรือการดำเนินกิจการใด ๆ อันผิดกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการหลอกลวงผู้อื่นหรือฉ้อโกงประชาชน

(3) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(4) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์อื่น เว้นแต่เป็นกรรมการของชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นั้นเป็นสมาชิกอยู่ได้อีกไม่เกินหนึ่งแห่ง

(5) เป็นกรรมการของสหกรณ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์นั้นไม่เกินหนึ่งปี หรือเป็นผู้จัดการสหกรณ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งกรรมการของสหกรณ์นั้นไม่เกินหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

(6) ผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่าเก้าสิบวันกับนิติบุคคลที่เป็นสมาชิกของบริษัทข้อมูลเครดิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือวันที่ทำสัญญาจ้างเป็นผู้จัดการหรือในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งนั้น

(7) ผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยกับสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกในระยะเวลาสองปีทางบัญชีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือวันที่ทำสัญญาจ้างเป็นผู้จัดการหรือในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งนั้นใน

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ซึ่งได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการของสหกรณ์ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการหรือผู้จัดการให้คณะกรรมการดำเนินการแจ้งเหตุที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการหรือผู้จัดการนั้นทราบเพื่อหยุดปฏิบัติหน้าที่และพ้นจากตำแหน่งทันที

ข้อ 74 วาระอยู่ในตำแหน่ง ให้กรรมการดำเนินการอยู่ในตำแหน่งได้ในคราวละสองปี นับแต่วันเลือกตั้งในวาระเริ่มแรกของการใช้ข้อบังคับนี้ เมื่อครบหนึ่งปีทางบัญชีแล้วและได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีคราวถัดไป ให้กรรมการดำเนินการออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทั้งหมด (เศษของจำนวนกรรมการที่เหลือให้ปัดขึ้น) โดยวิธีการจับฉลาก และให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งกรรมการดำเนินการเข้าดำรงตำแหน่งแทนให้ครบตามจำนวนกรรมการดำเนินการ ในปีต่อไปให้กรรมการดำเนินการที่อยู่ในตำแหน่งจนครบวาระหรืออยู่นานที่สุดออกจากตำแหน่งสลับกันไปทุก ๆ ปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการถูกจับฉลากออก กรรมการที่ยังไม่พ้นจากตำแหน่งมีสิทธิที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการได้ โดยไม่ต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการก่อน

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ อยู่ในตำแหน่งได้เช่นเดียวกับกรรมการดำเนินการในวาระเริ่มแรก และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อกรรมการดำเนินการดำรงตำแหน่งครบวาระที่กำหนดแล้ว หากยังไม่มีทางเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ แทนก็ให้กรรมการดำเนินการคนเดิมดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการคนใหม่

กรรมการดำเนินการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน โดยต้องพักอย่างน้อยหนึ่งปีทางบัญชี จึงจะมีสิทธิได้รับเลือกตั้งใหม่ได้

ข้อ 75 คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ เมื่อได้รับจดทะเบียนเป็นสหกรณ์แล้ว ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ จนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามที่กล่าวในวรรคสอง

ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนสหกรณ์ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ และมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการดำเนินการในวันที่ได้รับเลือกตั้ง

ข้อ 76 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการ และเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการดำเนินการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน หรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

ในการดำเนินกิจการมววรรคหนึ่ง คณะกรรมการดำเนินการต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติของคณะกรรมการดำเนินการ และมติของที่ประชุมใหญ่ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกและความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ดำเนินการในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามการต่างๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์

(2) พิจารณาดำเนินการในเรื่องการรับฝาก การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์

(3) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ เสนอบุคคลและรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ต่อที่ประชุมใหญ่

(4) เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่

(5) จัดทำและเสนอแผนงานในการดำเนินงานรวมทั้งงบประมาณประจำปีเพื่อที่ประชุมใหญ่สามัญอนุมัติ

(6) พิจารณากำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการอื่น คณะทำงาน ที่ปรึกษา ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี และบุคคลอื่นที่ทำประโยชน์ให้แก่สหกรณ์

(7) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้จัดการ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง

(8) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

(9) กำหนดระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์

(10) จัดให้มีและดูแลให้เรียบร้อยซึ่งบรรดาทะเบียน สมุดบัญชี เอกสารหลักฐาน ทรัพย์สิน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์

(11) พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่น

(12) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์

- (13) พิจารณาและปฏิบัติตามหนังสือของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
- (14) พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่บรรดาสมาชิก เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตลอดจนสอดส่องดูแลโดยทั่วไป เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี
- (15) พิจารณารายงานของคณะกรรมการอื่น ผู้ตรวจสอบกิจการ ความเห็นของผู้จัดการ หรือสมาชิกเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์
- (16) เชิญสมาชิก หรือบุคคลภายนอกที่เห็นสมควร เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร
- (17) พ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือประนีประนอมยอมความ หรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาด
- (18) กระทำการอื่น เกี่ยวกับทรัพย์สิน ดังระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (19) พิจารณาแต่งตั้งกรรมการดำเนินการเป็นผู้แทนของสหกรณ์ เพื่อเข้าที่ประชุมใหญ่ และออกเสียงในการประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหรือชุมนุมสหกรณ์หรือองค์การอื่นซึ่งสหกรณ์นี้เป็นสมาชิก หรือผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามที่ข้อบังคับ หรือระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหรือชุมนุมสหกรณ์หรือองค์การนั้น กำหนดไว้
- (20) พิจารณามอบหมายอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานให้แก่ประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ เลขานุการ เภรัณยูหรือผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นเกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม
- (21) กำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมของสหกรณ์เพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ พิจารณานุมัติ รวมทั้งกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (22) จัดให้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษาของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของสหกรณ์
- (23) จัดให้มีนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ โดยอย่างน้อยจะต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านสินเชื่อการลงทุน สภาพคล่อง และปฏิบัติการรวมทั้งจัดให้มีการทบทวนนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้ที่ประชุมใหญ่ทราบ
- (24) กำกับดูแลฝ่ายจัดการให้จัดการงานของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินกิจการตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
- (25) จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการที่มีประสิทธิภาพ
- (26) กำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการรายงานเรื่องที่สำคัญของสหกรณ์ต่อคณะกรรมการอย่างรวดเร็วและมีกระบวนการนำเสนอข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วนเพื่อให้คณะกรรมการสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์
- (27) กำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการฝาก การลงทุน การกู้ยืมจากสหกรณ์อื่นและสถาบันการเงิน และการค้าประกันเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์พิจารณาอนุมัติ
- (28) พิจารณาแต่งตั้งและกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ตามความจำเป็น
- (29) กำกับดูแลสหกรณ์ให้มีการจัดทำและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของสหกรณ์ โดยต้องเปิดเผยให้สมาชิกได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้

(30) กำกับดูแลสหกรณ์ให้มีการจัดส่งข้อมูลและรายงานต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

(31) ปฏิบัติตามและกำกับดูแลสหกรณ์ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
ข้อ 77 อำนาจหน้าที่ของกรรมการดำเนินการเฉพาะตำแหน่ง

(1) ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ก. เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- ข. ควบคุม กำกับ ดูแลและการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในวิสัยที่สมควรของสหกรณ์
- ค. ลงลายมือชื่อในเอกสารต่างๆ ในนามสหกรณ์ตามที่กำหนด ไว้ในข้อบังคับนี้
- ง. ดำเนินการอื่น ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

(2) รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ก. ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการ แทนประธานกรรมการเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่ หรืออยู่แต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง
- ข. ปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการ
- ค. ดำเนินการอื่น ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

(3) เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ก. แจ้งนัดประชุมใหญ่ หรือนัดประชุมคณะกรรมการดำเนินการหรือการประชุมอื่นๆ แล้วแต่กรณี
- ข. จัดทำรายงานการประชุมใหญ่ และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ
- ค. ดูแลรักษาเอกสาร และรายงานการประชุมของสหกรณ์ให้เรียบร้อย
- ง. ดำเนินการอื่น ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

(4) เภรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ก. ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการ รับ จ่าย การเก็บรักษาเงิน และทรัพย์สินของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย
- ข. ดำเนินการอื่น ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ข้อ 78 การประชุมองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย

ให้ประธานกรรมการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนัดเรียกประชุมคณะกรรมการได้ ในกรณีที่เป็นการประชุมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ และเรื่องสำคัญอื่นๆ ของสหกรณ์ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบด้วยทุกครั้ง

ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ต้องมีกรรมการดำเนินการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการดำเนินการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 79 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการ ถ้ากรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ หรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ให้แก่สหกรณ์

ข้อ 80 การพ้นจากตำแหน่ง กรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ลาออก โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือ
- (2) ออกตามวาระ
- (3) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (4) เข้ารับตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำในสหกรณ์นี้
- (5) จงใจเป็นผู้ผิวนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ย
- (6) ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนทั้งคณะ หรือบางคน
- (7) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ออกทั้งคณะ หรือบางคน
- (8) ย้ายหรือโอนหรือไปช่วยราชการต่างหน่วยสรรหาเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป

ข้อ 81 ตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ถ้าตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ เว้นแต่การว่างลงเพราะเหตุที่ถูกลายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ออก ให้กรรมการดำเนินการที่เหลืออยู่ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะมีการประชุมใหญ่คราวถัดไป แต่ถ้าจำนวนกรรมการดำเนินการลดลงจนเหลือน้อยกว่าองค์ประชุม ให้กรรมการที่เหลือจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญขึ้นโดยเร็ว

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานกรรมการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ให้กรรมการดำเนินการที่เหลือจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อเลือกตั้งประธานกรรมการโดยเร็ว โดยให้นำความตามข้อ 74 มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการเหลืออยู่นับถึงวันสิ้นปีทางบัญชีไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันและมีรองประธานกรรมการกับกรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่ได้โดยไม่เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์ อาจให้มีการเลือกตั้งประธานกรรมการดำเนินการ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีคราวถัดไปก็ได้

กรรมการดำเนินการ ซึ่งได้รับเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากำหนดเวลาตามวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่แทนแทน

หมวด 9

คณะกรรมการอื่น

ข้อ 82 คณะกรรมการอำนวยการ ให้คณะกรรมการดำเนินการตั้งกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำนวนหนึ่งเป็นกรรมการอำนวยการโดยให้มีตำแหน่งประธานกรรมการหนึ่งคน และเลขานุการหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการอำนวยการ อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการนั้น

ให้คณะกรรมการอำนวยการประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานกรรมการอำนวยการ หรือผู้ที่ประธานกรรมการอำนวยการมอบหมายนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ต้องมีกรรมการอำนวยการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการอำนวยการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการอำนวยการ ให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 83 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ ให้คณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ดำเนินกิจการแทนคณะกรรมการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย และตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ควบคุมในเรื่องการรับเงิน การจ่ายเงิน การสะสมเงิน การฝากเงิน หรือการเก็บรักษาเงิน
- (2) ควบคุมการจัดทำบัญชี และทะเบียนต่างๆ ของสหกรณ์
- (3) ควบคุม กำกับ ดูแลเก็บรักษาเอกสารหลักฐานต่างๆ ตลอดจนทรัพย์สินของสหกรณ์ให้อยู่ในสภาพอันดีปลอดภัย และพร้อมที่จะนำมาให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทันที
- (4) ควบคุม กำกับ ดูแลการจัดทำงบการเงิน และรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เสนอต่อที่ประชุมใหญ่
- (5) เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการปรับปรุง หรือแก้ไขการบริหารงานของสหกรณ์
- (6) เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเสนอที่ประชุมใหญ่ออุมัติ
- (7) จัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา และเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ออุมัติ
- (8) ดำเนินการอื่นของสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ข้อ 84 คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งกรรมการจำนวนหนึ่ง เป็นคณะกรรมการเงินกู้ โดยมีตำแหน่งประธานกรรมการหนึ่งคน และเลขานุการหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ

คณะกรรมการเงินกู้ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งคณะกรรมการเงินกู้ขึ้น

ให้คณะกรรมการเงินกู้ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานกรรมการเงินกู้ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการเงินกุนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการเงินกู้ ต้องมีคณะกรรมการเงินกุกู้มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเงินกู้ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการเงินกู้ให้นำเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 85 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินกู้ ให้คณะกรรมการเงินกู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์รวมทั้งข้อต่อไปนี้

- (1) ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิก ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น
- (2) ตรวจสอบควบคุมให้เงินกู้มีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างใดเกิดบกพร่องก็ต้องกำหนดให้ผู้กู้จัดการแก้ไขให้คืนดี
- (3) ดูแล และติดตามการชำระหนี้ของสมาชิก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา
- (4) สอบสวนเบื้องต้นให้ได้ซึ่งความจริง ในกรณีสมาชิกผู้กู้ขอผ่อนเวลาการส่งเงินงวดชำระหนี้เงินกู้ หรือผัดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ เพื่อเสนอความเห็นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาผ่อนผัน หรือเรียกคืนเงินกู้ หรือเสนอให้สมาชิกออกจากสหกรณ์
- (5) ดำเนินการอื่นของสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ข้อ 86 คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งกรรมการดำเนินการจำนวนหนึ่ง เป็นคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ โดยให้มีตำแหน่งเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน และเลขาธิการหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ

คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์นัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 87 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ให้คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ให้การศึกษาและฝึกอบรมสมาชิก กรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้แก่สมาชิกถึงวิธีการออมทรัพย์และการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ การประกอบอาชีพ ตลอดจนวิชาการต่างๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและบุคคลในครอบครัว
- (3) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับลักษณะประโยชน์รวมทั้งผลงานของสหกรณ์แก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป
- (4) ดำเนินการในการหาผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก

- (5) ศึกษาและติดตามข่าวความเคลื่อนไหวด้านการดำเนินงานของสหกรณ์อื่น ทั้งในและนอกประเทศเพื่อนำตัวอย่างที่ดีมาเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาให้บริการแก่สมาชิกตามความเหมาะสม
- (6) ดำเนินการอื่นของสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย
- (7) ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการแก่สมาชิกในด้านต่างๆ

ข้อ 87/1 คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการเป็นคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงจำนวน 5 คน โดยให้มีตำแหน่งประธานกรรมการคนหนึ่งและเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นอนุกรรมการ

คณะกรรมการดำเนินการอาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาอนุกรรมการได้

คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงนั้น

ให้คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ หรือมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อยและให้ประธานอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบและพิจารณา

ข้อ 87/2 อำนาจหน้าที่ของคณะ อนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ หรือคำสั่งของสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา โดยครอบคลุมถึงความเสี่ยงประเภทต่างๆ เช่น ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ การลงทุน สภาพคล่อง ปฏิบัติการและด้านอื่นๆ ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการอนุมัติ

(2) มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินการใดๆที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(3) ประเมิน ติดตาม กำกับดูแล และทบทวนความเพียงพอของนโยบายเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(4) รายงานแผนดำเนินงานที่ควรปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินกิจการสหกรณ์

(5) กำกับดูแลเรื่องธรรมาภิบาลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

(6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการและต่อที่ประชุมใหญ่ทราบโดยแสดงรายละเอียดในรายงานประจำปี

(7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

หมวด 10

ผู้ตรวจสอบกิจการ

ข้อ 88 ผู้ตรวจสอบกิจการ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกผู้มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชี การบริหารจัดการ การเศรษฐศาสตร์ การสหกรณ์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และมีคุณสมบัติเป็นผู้ผ่านการอบรมการตรวจสอบกิจการจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจสอบกิจการ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ จำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ที่ประชุมใหญ่จะเลือกตั้งสมาชิกที่สหกรณ์ได้ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากสมาชิกดังกล่าวทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายและคดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาเป็นผู้ตรวจสอบกิจการไม่ได้

คณะผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ต้องมีอย่างน้อยหนึ่งคนที่มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ด้านการเงิน การบัญชี การบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ ให้มีประธานหนึ่งคนมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบกิจการ และให้ประกาศชื่อประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการให้ที่ประชุมใหญ่ทราบด้วย

ข้อ 89 การดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการ มีวาระอยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปีนับแต่ ปีบัญชีที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เมื่อพ้นวาระการดำรงตำแหน่ง หากยังไม่มีมติเลือกตั้งใหม่ ให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการคนใหม่

ผู้ตรวจสอบกิจการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่อีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

กรณีผู้ตรวจสอบกิจการขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการก่อนครบวาระ ให้กำหนดระเบียบวาระการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการใหม่ ในคราวประชุมใหญ่ครั้งแรกหลังจากผู้ตรวจสอบกิจการคนนั้นขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ และให้พ้นวาระการดำรงตำแหน่งของผู้มาแทนต่อเนื่องจากผู้ที่ตนมาดำรงตำแหน่งแทน”

ข้อ 90 อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ ทั้งด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และด้านปฏิบัติการในการดำเนินธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ รวมถึงการประเมินผลการควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศของสหกรณ์ และการตรวจสอบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชีเพื่อให้เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(2) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เพื่อให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์

(3) สอบทานระบบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ รวมถึงคำสั่งของส่วนราชการที่กำกับดูแลกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

(4) ตรวจสอบและสอบทานระบบการควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์ วิเคราะห์และประเมินผลความมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพย์สินของสหกรณ์ เพื่อให้การใช้ทรัพย์สินเป็นไปอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ในการพิจารณาแก้ไข ข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานของสหกรณ์จังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หรือผู้สอบบัญชี

คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องกำหนดขอบเขตการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบเฉพาะด้านเพิ่มเติม ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบรายงานทางการเงิน ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการเปิดเผยรายการในงบการเงินของสหกรณ์เป็นไปโดยถูกต้อง และได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ คำแนะนำ แนวปฏิบัติที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดตรวจสอบการจัดทำรายการ ย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สินครบถ้วนและได้เปิดเผยให้สมาชิกได้รับทราบเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งได้มีการจัดส่งข้อมูลรายงานทางการเงินตามแบบและรายการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ตรวจสอบการบริหารความเสี่ยง ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบการวางกลยุทธ์ด้านการบริหาร ความเสี่ยงสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง และเสนอรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการกำหนด นโยบายและการวางกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความเสี่ยงด้านการลงทุน ความเสี่ยง ด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ เป็นต้น เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้

(3) ตรวจสอบการบริหารด้านสินเชื่อ ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการตรวจสอบ เกี่ยวกับการให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นไปตามนโยบายด้านสินเชื่อที่วางไว้ สามารถประเมิน ติดตาม และดูแลความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดในสัญญา ตรวจสอบการวางกล ยุทธ์และระบบปฏิบัติการเป็นไปตามนโยบายด้านสินเชื่อและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(4) ตรวจสอบการบริหารด้านการลงทุน ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการ ตรวจสอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้านการลงทุน การลงทุนของสหกรณ์ต้องอยู่ภายใต้นโยบายที่กำหนดและ เป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ และได้ดำเนินการภายใต้เกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(5) ตรวจสอบการบริหารสภาพคล่อง ให้คณะผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบและเสนอรายงานผลการ ตรวจสอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายหรือแผนงานในการควบคุมการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรณีพบการทุจริต การขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบการ ควบคุมภายใน การฝ่าฝืนกฎหมายสหกรณ์หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การฝ่าฝืนระเบียบคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องเปิดเผยไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการและนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่

ข้อ 90/1 การรายงานผลการตรวจสอบ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบ เป็นลาย ลักษณ์อักษรประจำเดือนประจำปี เพื่อสรุปผลการตรวจสอบรวมทั้งข้อสังเกตข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และเข้า ร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อแจ้งผลการตรวจสอบประจำเดือนที่ผ่านมา เข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรายงาน ผลการตรวจสอบประจำปีเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ด้วย

กรณีพบว่ามีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศหรือคำแนะนำของทางราชการ รวมทั้งข้อบังคับระเบียบ มติที่ประชุมหรือคำสั่งของสหกรณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือสหกรณ์อย่างร้ายแรง ให้แจ้งผลการตรวจสอบกิจการต่อคณะกรรมการดำเนินการทันทีเพื่อดำเนินการแก้ไข และให้จัดส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดโดยเร็ว

ให้ผู้ตรวจสอบกิจการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อสังเกต และให้รายงานผลการติดตามการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อสังเกตของสหกรณ์ไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการด้วย

ข้อ 90/2 ความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ กรณีผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดุจริยธรรมในการปฏิบัติงานจนเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย ผู้ตรวจสอบกิจการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์ หรือหากตรวจพบข้อบกพร่องของสหกรณ์ต้องแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการทราบโดยเร็ว และผู้ตรวจสอบกิจการต้องรับผิดชอบต่อชดใช้ค่าเสียหายอันจะเกิดแก่สหกรณ์ด้วยไม่เช่นนั้น

การพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่

ข้อ 90/3 สหกรณ์มีหน้าที่ต่อผู้ตรวจสอบกิจการดังนี้

(1) อำนวยความสะดวก ให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบกิจการ ในการให้คำชี้แจงตอบข้อซักถามต่างๆ พร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูล เอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบกิจการ

(2) กำหนดระเบียบวาระการประชุมให้ผู้ตรวจสอบกิจการรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำเดือนและจัดทำหนังสือเชิญให้ผู้ตรวจสอบกิจการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทุกครั้ง

(3) พิจารณาปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของสหกรณ์

หมวด 11

ที่ปรึกษา

ข้อ 91 ที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินการอาจเชิญสมาชิกหรือบุคคลภายนอก ผู้มีคุณสมบัติ ความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชี การเศรษฐกิจ กฎหมาย หรือการสหกรณ์ โดยต้องมีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปีขึ้นไป มาเป็นที่ปรึกษาของสหกรณ์ตามจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร โดยผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษา จะดำรงตำแหน่งกรรมการดำเนินการ หรือผู้ตรวจสอบกิจการในเวลาเดียวกันไม่ได้

ข้อ 92 การดำรงตำแหน่งของที่ปรึกษา ที่ปรึกษามีวาระอยู่ในตำแหน่งได้คราวหนึ่งปี

ที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ออกตามวาระ
- (2) ลาออก
- (3) ตาย
- (4) ออกตามมติคณะกรรมการ

ข้อ 93 หน้าที่ของที่ปรึกษา

- (1) ให้คำปรึกษาสหกรณ์ในกิจการและแนวทางพัฒนาสหกรณ์
- (2) เสนอแนะและประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกสหกรณ์ หน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชน
- (3) ร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหาของสหกรณ์
- (4) เข้าร่วมประชุมตามคำเชิญของสหกรณ์ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน
- (5) อื่นๆ ตามที่สหกรณ์ร้องขอ

หมวด 12

การประชุมและรายงานการประชุม

ข้อ 94 ประธานในที่ประชุม ในการประชุมใหญ่ หรือการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือการประชุมอื่นใด ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการดำเนินการคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

ในการประชุมคณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ให้นำความในวรรคหนึ่งมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ 95 การออกเสียง สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก กรรมการดำเนินการหรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน กรรมการอื่น ออกเสียงในที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะกรรมการอื่นหรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน แล้วแต่กรณีได้เพียงคนละหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้

ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัวในการประชุมวินิจฉัยเรื่องใด ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้ และที่ประชุมอาจเชิญผู้นั้นออกจากที่ประชุมจนกว่าจะพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จก็ได้

ข้อ 96 การวินิจฉัยปัญหา เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในข้อบังคับนี้ การวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ในที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

- (1) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (2) การควบสหกรณ์
- (3) การแยกสหกรณ์
- (4) การเลิกสหกรณ์

ข้อ 97 รายงานการประชุม ในการประชุมใหญ่ หรือการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือการประชุมคณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานนั้น ต้องจัดให้ผู้เข้าประชุมลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งบันทึกเรื่องที่พิจารณาวินิจฉัยทั้งสิ้นไว้ในรายงานการประชุม และให้ประธานในที่ประชุมกับเลขานุการหรือกรรมการดำเนินการหรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานแล้วแต่กรณีอีกคนหนึ่งเข้าประชุมนั้นลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

หมวด 13

ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่

ข้อ 98 การจ้างและแต่งตั้งผู้จัดการ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสม เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้จัดการ ในการจ้างผู้จัดการสหกรณ์ต้องทำหนังสือสัญญาจ้างไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการดำเนินการต้องเรียกให้มีหลักประกันอันสมควร

ในการแต่งตั้ง หรือจ้างผู้จัดการ ต้องให้ผู้จัดการรับทราบ และรับรองที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวในข้อ 99 เป็นลายลักษณ์อักษร

ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดระเบียบของสหกรณ์ เกี่ยวกับการคัดเลือกสอบคัดเลือกการแต่งตั้ง การจ้าง การกำหนดเงินเดือน การให้สวัสดิการของผู้จัดการสหกรณ์

ให้นำความตามข้อบังคับ ข้อ 73 มาใช้บังคับกับบุคคลที่จะเป็นหรือทำหน้าที่ผู้จัดการโดยอนุโลม

การดำรงตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์ สหกรณ์อาจจ้างผู้จัดการโดยกำหนดระยะเวลาคราวละ 4 ปี ผู้จัดการอาจพ้นตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออกโดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อประธานกรรมการดำเนินการ
- (3) ขาดคุณสมบัติตามข้อ 73
- (4) ก. อายุครบ 60 ปี ณ ปีบัญชีนั้น โดยให้ออกสิ้นปีทางบัญชี หรือ
ข. อายุครบกำหนดตามสัญญาจ้าง หรือ
ค. ถูกเลิกจ้าง หรือ

ง. ถูกลงโทษให้ออก หรือไล่ออก หรือมีพฤติกรรมอันแสดงให้เห็นเป็นประจักษ์ว่าได้กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันอาจให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีแก่ประชาชนหรือไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ผู้จัดการ

เมื่อผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งแล้ว สหกรณ์อาจพิจารณาจ้างต่อเป็นปี ๆ ตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างงานจะไม่มีผลต่อสภาพการจ้างงานที่ใช้บังคับอยู่เดิม

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการกำหนดใช้แล้วให้ส่งสำเนาให้นายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ

ข้อ 99 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการ ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่จัดการทั่วไป และรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ตรวจสอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้เป็นการถูกต้อง ตลอดจนเป็นธุระจัดให้ผู้เข้าเป็นสมาชิกลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก และชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับเงินค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์
- (2) ควบคุมให้มีการเก็บเงินค่าหุ้นรายเดือน แจกยอดจำนวนหุ้น จ่ายคืนค่าหุ้น และส่งเสริมการถือหุ้นในสหกรณ์
- (3) รับฝากเงิน จ่ายคืนเงินฝาก และส่งเสริมการฝากเงินในสหกรณ์
- (4) เป็นธุระในการตรวจสอบคำขอกู้ จ่ายเงินกู้ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินกู้และดำเนินการอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องการให้เงินกู้ให้เป็นไปตามแบบและระเบียบของสหกรณ์ที่กำหนดให้
- (5) จัดทำรายละเอียดเงินค่าหุ้น และเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือเป็นรายบุคคล พร้อมกับแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นรายบุคคลเฉพาะของสมาชิกนั้น
- (6) พิจารณาจัดจ้างเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสหกรณ์ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในระเบียบ รวมถึงกำหนดหน้าที่และวิธีปฏิบัติงานของบรรดาเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสหกรณ์ ตลอดจนเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบดูแลปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างเหล่านั้นให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย
- (7) เป็นธุระกวดขันในเรื่องการออกไปรับเงิน เรียกใบรับเงิน หรือมีใบสำคัญจ่ายเงิน โดยครบถ้วน รับผิดชอบในการรับจ่ายเงินทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นการถูกต้อง รวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเงินไว้โดยครบถ้วน และเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (8) รับผิดชอบและดูแลในการจัดทำบัญชีและทะเบียนต่างๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
- (9) ติดต่อประสานงานกับเลขานุการในการนัดเรียกประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และประชุมคณะกรรมการอื่น คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน
- (10) รับผิดชอบจัดทำงบการเงิน และรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเสนอที่ประชุมใหญ่
- (11) เข้าร่วมประชุมชี้แจงในการประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและประชุมคณะกรรมการอื่น คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เว้นแต่ในกรณีซึ่งที่ประชุมนั้น มิให้เข้าร่วมประชุม
- (12) ปฏิบัติการเกี่ยวกับงานสารบรรณของสหกรณ์
- (13) รักษาดวงตราของสหกรณ์ และรับผิดชอบตรวจตราทรัพย์สินต่างๆ ของสหกรณ์ให้อยู่สภาพอันดีและปลอดภัย

(14) เสนอรายงานกิจการประจำเดือนต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(15) เสนอรายงาน หรือรายงานของสหกรณ์ต่อทางราชการตามแบบและระยะเวลา ที่ทางราชการกำหนด

(16) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 100 การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้จัดการ ถ้าตำแหน่งผู้จัดการว่างลง และยังไม่ได้แต่งตั้งให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทน หรือเมื่อผู้จัดการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้รองผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้เป็นผู้รักษาการแทน

ข้อ 101 การเปลี่ยนผู้จัดการ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนผู้จัดการ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานทางบัญชีและการเงิน กับบรรดาทรัพย์สินและหนี้สินของสหกรณ์ ตลอดจนการจัดทำงบการเงินของสหกรณ์เพื่อทราบฐานะอันแท้จริงก่อนที่จะส่งมอบงาน

ข้อ 102 เจ้าหน้าที่อื่น นอกจากตำแหน่งผู้จัดการแล้ว สหกรณ์อาจจัดจ้างแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่นตามความจำเป็น เพื่อปฏิบัติงานในสหกรณ์ ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

หมวด 14

บทเปิดเสร็จ

ข้อ 103 ระเบียบของสหกรณ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของสหกรณ์รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ระเบียบว่าด้วยการสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ
- (2) ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสมาชิกสหกรณ์
- (3) ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น
- (4) ระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- (5) ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้
- (6) ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน
- (7) ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง
- (8) ระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนสาธารณประโยชน์
- (9) ระเบียบว่าด้วยหุ้น

(10) ระเบียบอื่น ๆ ที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรกำหนดไว้ให้มี เพื่อสะดวกและเป็นแนวทางในการปฏิบัติของสหกรณ์ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับ และวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(11) ระเบียบว่าด้วยการสรรหาผู้ตรวจสอบกิจการ

ระเบียบตาม (1) ,(11) ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ ระเบียบตาม (2),(3),(4) ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ จึงจะใช้บังคับได้ ส่วนระเบียบอื่น ๆ นอกจาก (1),(2),(3),(4)และ(11) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการกำหนดใช้แล้วให้ส่งสำเนาให้นายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ

ข้อ 104 การดำเนินคดีเกี่ยวกับความเสียหายในกรณีที่ทรัพย์สินของสหกรณ์เสียหายด้วยประการใดๆ หรือในกรณีที่สหกรณ์เรียกคืนเงินกู้ตามข้อ 85 (4) , (5) แต่มิได้รับชำระตามที่เรียก คณะกรรมการต้องร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ภายในกำหนดอายุความ

ข้อ 105 การตีความในข้อบังคับ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้สหกรณ์ขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์ และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

ข้อ 106 การแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนใช้ข้อบังคับ สหกรณ์อาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนใช้ข้อบังคับได้โดยมติแห่งที่ประชุมใหญ่ ซึ่งมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนสมาชิกที่มาประชุม และให้สหกรณ์เสนอขอจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนข้อบังคับนั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนเปลี่ยนใช้ข้อบังคับแล้ว จึงมีผลใช้บังคับได้

การเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนใช้ข้อบังคับ จะกระทำได้อีกเมื่อได้แจ้งข้อความที่เสนอให้พิจารณานั้นโดยเต็มสำนวนไปให้สมาชิกทราบล่วงหน้า พร้อมกับหนังสือแจ้งนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ 107 การจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อสหกรณ์ต้องเลิก เมื่อสหกรณ์ต้องเลิก และได้จัดการชำระบัญชีโดยจำหน่ายทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดทั้งจ่ายคืนเงินรับฝากพร้อมด้วยดอกเบี้ยและชำระหนี้สินอื่นๆ ของสหกรณ์เสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (1) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
- (2) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดตามความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ สำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท
- (3) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปีตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

เงินที่จ่ายตามข้อ (2) และ (3) เมื่อรวมทั้งสิ้นต้องไม่เกินยอดรวมแห่งจำนวนเงินกำไรสุทธิที่สหกรณ์หาได้ในระหว่างปีที่เลิกสหกรณ์กับทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลที่ถอนไปตามข้อ 24 (4) ในปีนั้น

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีกให้โอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่เมื่ออาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

ข้อ 108 ในกรณีที่ข้อบังคับนี้มีได้กำหนดข้อความเรื่องใดไว้ ให้สหกรณ์นำบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดจนคำสั่งและระเบียบปฏิบัติของนายทะเบียนสหกรณ์มาใช้เป็นส่วนหนึ่งแห่งข้อบังคับนี้ด้วย

ข้อ 109 นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ระเบียบใดซึ่งสหกรณ์ถือใช้อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ถือใช้และไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ถือตามระเบียบนั้นไปก่อน จนกว่าจะได้กำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ใหม่